

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԱԶԳԱՅԻՆ-ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻ

ԳՈՒՄԱՐՈՒԱԾ 1955 ԹՈՒԱԿԱՆԻ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 29-ԻՆ ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ Ս. ԷՋՄԻԱՏՆԻ ՄԷՋ

Ցերեկուան ժամը 12-ին հոգևորական եւ աշխարհական պատգամաւորները կը հաւաքուին Վեհարանի բակը եւ հանդիսաւոր թափօր կազմած, կը դիմեն դէպի Ս. Էջմիածնի Հոգևոր ձեմարանի մեծ սրահը, ուր կայանալու են Ազգային-եկեղեցական ժողովի նիստերը:

Ժողովը աղօթքով կը բանայ Գերագոյն Հոգևոր Խորհրդի նախագահող Գերաշնորհ Տ. Վահան արքեպիսկոպոս Կոստանեան, որմէ յետոյ կ'առաջարկէ մէկ բոլէ յոտնկայս յարգել հանգուցեալ Կաթողիկոս երջանկայիշատակ Տ. Տ. Գէորգ Զ-ի յիշատակը:

Այնուհետեւ Տ. Վահան արքեպիսկոպոս կը սկսի իր բացման ճառը, որուն մէջ կը խօսի Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի պատմական դերին, անոր հայրենասիրական եւ կրօնական գործերուն եւ անոր ներկայ ու մերձաւոր ընկիւններուն մասին: Դիմելով պատգամաւորներուն, սրբազանը ջերմօրէն կ'ողջունէ զանոնք ու կը մաղթէ արդիւնաւէտ աշխատանք այն մեծ գործին մէջ, որուն համար անոնք Էջմիածին են եկեր աշխարհի բոլոր ծագերէն:

Սրբազանը իր խօսքին մէջ հանգուցեալ Գէորգ Զ. Կաթողիկոսի անունին հետ միասին կը յիշատակէ նաեւ այս վերջին տարիներու ընթացքին վախճանած բարձրատիճան եկեղեցականներ՝ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոս Դարեգին Ա.ի, Կոստանդնուպոլսի Պատրիարքական տեղապահ Տ. Գէորգ արքեպիսկոպոս Արսլանեանի, Եւրոպայի Կաթողիկոսական պատուիրակ Տ. Արտաւազդ արքեպիսկոպոս Սիրմէեանի, Գերագոյն Հոգևոր Խորհրդի անդամ Ռուբէն արքեպիսկոպոս Դրամբեանի անունները եւ նորէն կ'առաջարկէ յոտնկայս յարգել անոնց յիշատակը:

Գերաշնորհ Տ. Վահան արքեպիսկոպոսի առաջարկութեամբ կ'ընտրուին ժողովի գործադիր մարմինները հետեւեալ անձնաւորութիւններէն.

Նախագահի վոխանորդներ

1. Տ. Մամբրէ արքեպիսկոպոս Սիրունեան (առաջնորդ Եգիպտահայ թեմի).
2. Տ. Մամբրէ արքեպիսկոպոս Գալֆայեան (առաջնորդ Հիւսիսային Ամերիկայի հայոց Արեւելեան թեմի).
3. Տ. Վազգէն եպիսկոպոս Պալենեան (առաջնորդ Ռումանահայ թեմի):

Ասեճապետներ

1. Վարպետը (Աւետիք Իսահակեան).
2. Ակադեմիկոս Մարտիրոս Սարեան.
3. Պ. Հրանդ Նասիպեան (Եգիպտոսէն).
4. Պ. Սարգիս Քիւրքճեան (Լոնտոնէն):

Գաւառաւորութիւն

1. Տ. Շնորհք ծայրագոյն վարդապետ Գալուստեան (առաջնորդ Գալիֆորնիոյ).
2. Պ. Հայկ Առաքելեան (Մայր Աթոռի դիւանապետ).
3. Պ. Սմբատ Դովլաթեան (Կրաստանի թեմէն):

Խմբագրական յանձնաժողով

1. Տ. Սերովբէ ծայրագոյն վարդապետ Մանուկեան (Կաթողիկոսական պատուիրակ Եւրոպայի)։
2. Պրոֆ. – դոկտ. Ա. Գ. Արրահամեան։
3. Պրոֆ. – դոկտ. Ա. Ղարիբեան։

Մանդատային յանձնաժողով

1. Տ. Հայկազուն ծայրագոյն վարդապետ Արրահամեան (ներկայացուցիչ Երուսաղէմի Պատրիարքական Աթոռի)։
2. Պ. Հմայեակ Սեղգարեան (Մայր Աթոռի ելեւմտական եւ տնտեսական բաժնի
3. Պ. Հայկ Առաքելեան (Մայր Աթոռի դիւանապետ)։ [պետ)։

Ազգային-եկեղեցական պատկանելի ժողովի՝ պատգամաւորութիւնը (7 Հոկտ. 1955)

Ժողովը վարող գործադիր մարմիններու ընտրութենէն յետոյ նախագահը խօսքը կու տայ Պրափոսլաւ Եկեղեցւոյ ներկայացուցիչ մետրապոլիտ Պետրիմին, որ ռուսերէն լեզուով կը կարդայ Մոսկուայի եւ Համայն Ռուսիոյ Պատրիարք Նորին Սրբազնութիւն Ալեքսիի ուղերձը, որով ան իր մաղթանքներն ու օրհնութիւնները կը յղէ Ազգային-եկեղեցական ժողովին՝ ցանկալով անոր արդիւնաւէտ աշխատանք։ Ուղերձի Թարգմանութիւնը կը կարդայ Բարձրապատիւ Տ. Գէորգ ծայրագոյն վարդապետ Վաթեան, որմէ յետոյ կը յայտարարուի ընդմիջում, որպէսզի հնարաւորութիւն տրուի մանդատային յանձնաժողովին իր պարտաւորութիւնները կատարելու։

Ընդմիջումէն յետոյ ժողովը կը վերսկսի ժամը 2.15ին։ Գերաշնորհ Տ. Վահան արքեպիսկոպոս վերստին կ'առաջարկէ յոտնկայս հոգւոց ըսել երջանկայիշակ Տ. Տ. Գէորգ Զ. Կաթողիկոսի յիշատակին։

Մանդատային յանձնաժողովի կողմէն յայտարարութիւն կ'ընեն Տ. Հայկազուն ծայրագոյն վարդապետ Արքահամեան եւ պ. Հայկ Առաքելեան: Տրուած տեղեկագրէն կը պարզուի, որ Ազգային-եկեղեցական ժողովի հրաւիրուած սփիւրքահայութեան 61 պատգամաւորներէն ներկայ են 32 հոգի, ըստ հետեւեալ ցանկի.

Գալիֆորնիայէն՝ 4 հոգի, Ֆրանսայէն՝ 5, Պուլկարիայէն՝ 3, Հիւսիսային Ամե. րիկայի Արեւելեան թեմէն՝ 9, Երուսաղէմէն՝ 2, Եգիպտոսէն՝ 3, Անգլիայէն՝ 2, Ռումանիայէն՝ 2, Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութենէն՝ 2, ընդամենը՝ 32:

Մանօթ. — Կոստանդնուպոլսի ներկայացուցիչներ նշանակուած են Գերաշնորհ Տ. Մամբրէ արքեպիսկոպոս Սիրունեան, Գերաշնորհ Տ. Վազգէն եպիսկոպոս Պալմեան, բանաստեղծ Աւետիք Իսահակեան, պրոֆ. — դոկտ. Ա. Գ. Արքահամեան, պ. Հրանդ Նասիպեան:

Սովետական Միութեան հանրապետութիւններէն ժամանած, հրաւիրուած եւ ներկայ պատգամաւորներու ընդհանուր թիւն է 108 հոգի, ըստ ցանկի.

Նոր-Նախիջեւանի եւ Ռոստովի թեմէն՝ 18 հոգի, Ատրպեճանի եւ Քուրքեստանի թեմէն՝ 20, Վրաստանի թեմէն՝ 18, Շիրակի թեմէն՝ 19, Արարատեան թեմէն՝ 30, եւ Էջմիածնէն՝ 3, ընդամենը՝ 108:

Փոխ-նախագահ Տ. Մամբրէ արքեպիսկոպոս Սիրունեան կը յայտարարէ, որ սոյն թուականի Սեպտեմբեր 28ին Մայր Աթոռին մէջ կայացած եպիսկոպոսական ժողովի որոշումով ատենապետութեան կազմի մէջ կը հրաւիրուին նաեւ երկու եկեղեցականներ՝ Գերաշնորհ Տ. Վարդան արքեպիսկոպոս Գասպարեան (Գալիֆորնիայէն) եւ Սիոն եպիսկոպոս Մանուկեան (Հարաւային Ամերիկայէն):

Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի Գերագոյն Հոգեւոր Խորհրդի 1954 թուականի տարեկան եւ 1955 թուականի առաջին կիսամեայ գործունէութեան մասին մանրամասն զեկուցում կարդաց Գերագոյն Հոգեւոր Խորհրդի նախագահող Գերաշնորհ Տ. Վահան արքեպիսկոպոս Կոստանեան (զեկուցումը կը կցուի ներկայ արձանագրութեան): Ապա Գերաշնորհ Տ. Մամբրէ արքեպիսկոպոս Սիրունեան ղիմնելով պատգամաւորներուն՝ յայտարարեց, որ ժողովականները արտայայտուին կամ հաստատեն զեկուցումը:

Այս մասին պատգամաւոր պ. Տիգրան Սմաթեան (Հիւսիսային Ամերիկայէն) առաջարկեց զեկուցումը ընդունիլ. Գերաշնորհ Տ. Դերենիկ եպիսկոպոս Փոլատեան երկրորդեց. իսկ Հոգ. Տ. Սեբովբէ ծ. վարդապետը բարեփոխեց զայն՝ ընդունիլ գոհունակութեամբ եւ շնորհակալութեամբ: Ժողովը միաձայնութեամբ ընդունեց բարեփոխեալ առաջարկը: Վահրամ Երիցեանը առաջարկեց Գերագոյն Հոգեւոր Խորհրդի հաշուետուութեան ըննութիւնը յանձնել վերստուգիչ յանձնաժողովի վերաքննութեան: Պրոֆ. Արքահամեան գտաւ, որ այդ անհնար է ներկայ պայմաններու մէջ, իսկ Վազգէն Արքազանը աւելցուց, որ յառաջիկայ նորընտիր Գերագոյն Հոգեւոր Խորհրդին կից կ'ընտրուի վերստուգիչ յանձնաժողով, որ վերստուգման գործը կը կատարէ տարուէ տարի:

Այս կապակցութեամբ Գերաշնորհ Տ. Դերենիկ եպիսկոպոս Փոլատեան առաջարկեց զբաւոր կերպով մեծ շնորհակալութիւն յայտնել Սովետական Հայաստանի բարեխնամ կառավարութեան, որ այնքան մեծ հոգատարութեամբ կատարեց է Մայր Տաճարի վերանորոգութիւնը: Ժողովը ծափահարութեամբ ընդունեց առաջարկը:

Ժողովի այս նիստի օրակարգը աւարտած ըլլալով, Գերաշնորհ Տ. Մամբրէ արքեպիսկոպոս Սիրունեան յայտարարեց, որ վաղը (Սեպտեմբեր 30-ին), առաւօտեան ժամը 10ին կը մատուցուի սուրբ պատարագ Մայր Տաճարին մէջ եւ կը կատարուի հանդիսաւոր հոգեհանգիստ՝ ի յիշատակ երանաշնորհ Գէորգ Զ. Կաթողիկոսի, այնուհետեւ տեղի կ'ունենայ հայրապետական ընտրութեան նիստը:

Ժողովը աւարտեցաւ ժամը 4.45ին:

(ՇԱՐՈՒՆԱԿԵԼԻ)